

Fremsat den 25. februar 2022 af Mette Thiesen (NB), Peter Seier Christensen (NB),
Lars Boje Mathiesen (NB) og Pernille Vermund (NB)

Forslag til folketingsbeslutning

om overvåget kontaktbevarende samvær og en fasttrackordning til hurtig afgørelse af højkonfliktsager

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af indeværende folketingssamling at fremsætte de nødvendige lovforslag og foretage de nødvendige administrative ændringer, der indebærer, at der indføres en ordning om kontaktbevarende overvåget samvær ved fremsættelse af udokumenterede påstande i samværsager. Ordningen kombineres med

en fasttrackordning der skal sikre, at der træffes hurtig afgørelse i højkonfliktsager (§ 7-sager) i Familieretshuset. Alternativt pålægges regeringen – i dialog med Folketingets partier – at igangsætte en uvildig undersøgelse af, hvordan problemet omkring samværsforældre, der udsættes for usande påstande om misrøgt i samværsager, bør løses.

Bemærkninger til forslaget

Det er forslagsstillernes holdning, at retstilstanden på samværsområdet er uacceptabel og strider mod barnets tarv såvel som retssikkerheden og hensynet til den samværsforælder, der bliver uskyldigt anklaget.

Tidsperspektivet i samværsager er ofte af afgørende betydning. Det skyldes særlig, at det involverede barn har et liv, som fortsætter sideløbende med sagen, ligesom barnet kan have skiftet holdning eller være blevet påvirket utilbørligt, når barnet skal inddrages og høres under en sag om samvær i medfør af forældreansvarslovens § 34. Den tid, der går, hvor barnet ikke har kontakt til samværsforælderen, er afgørende for bevarelsen af barnets bånd og tilknytning til samværsforælderen. Når sagsbehandlingstiden er lang og der i praksis ofte ikke er samvær mellem barnet og samværsforælderen, skabes der uheldige incitament for bopælsforælderen til at fremsætte grundløse beskyldninger og på anden vis forhale processen til skade for barnet og samværsforælderen.

Behovet for en ordning om kontaktbevarende overvåget samvær kan beskrives med et illustrerende eksempel: A er bopælsforælder, og B er samværsforælder. Forældrene har haft en mundtlig aftale om en deleordning vedrørende deres 5-årige barn. A tilbageholder pludselig barnet (stopper al samvær) og B – som ikke har et tvangsfuldbyrdsgrundlag – må søge hjælp ved Familieretshuset. Under partshøringen fremsætter A usande anklager mod B om f.eks. vold eller misbrug. Disse anklager gør Familieretshuset bekymrede (da barnets tarv naturligvis skal varetages), så Familieretshuset reagerer ved at afvise at fastsætte midlertidig kontaktbevarende samvær – som man ellers gør i andre samværsager, inden der træffes afgørelse. Forløbet betyder, at B ikke har kontakt til barnet under sagens behandling.

Det er et velkendt faktum, at sagsbehandlingstiden i Familieretshuset er alt for lang (»Alt for lange sagsbehandlingstider i Familieretshuset«, Ombudsmanden, den 4. maj 2021), ligesom domstolene også i den seneste tid har lidt under lange sagsbehandlingstider (»Længere sagsbehandlingstider ved domstolene«, www.domstol.dk, den 19. marts 2021). I den periode, hvor sagen verserer, vil A i eksemplet ovenfor i praksis kunne udsætte barnet for en negativ prægnings, der er rettet mod samværsforælderen, B.

Når sagen er undersøgt til bunds, vil barnet – som har været helt afskåret fra kontakt med samværsforælderen i den mellemliggende periode – have udviklet et endnu tættere forhold til bopælsforælderen, til trods for at anklagerne i sidste ende viste sig at være grundløse, og samværsforælderen kan derfor risikere at miste retten til samvær med sit barn, hvis det ikke længere vurderes at være muligt at etablere en ordentlig relation til barnet grundet den lange periode, hvor der ikke har været samvær og kontakt. Det er forslagsstillernes holdning, at lovgivningen kan indrettes bedre, og at kontaktbevarende overvåget samvær er til stor gavn for både barnet og forælderen. Derfor foreslår Nye Borgerlige en ordning, som både imødekommer hensynet til,

at intet barn skal have samvær med en uegnet forælder, at den samværsforælder, der er offer for grundløse beskyldninger, ikke mister samværet med sit barn.

Kontaktbevarende overvåget samvær som respons ved u-dokumenterede påstande om vold, misbrug m.v.

Det er i dag muligt at fastsætte fire grundlæggende former for overvåget samvær i det familieretlige system: 1) beskyttet samvær, 2) observeret samvær, 3) støttet samvær og 4) overvåret samvær. Hver samværsform varetager forskellige hensyn, når der ikke er andre muligheder for samvær mellem barnet og den forælder, barnet ikke bor hos (»Overvåget samvær«, www.familieretshuset.dk)

Det er forslagsstillernes holdning, at der er behov for en ny ordning med »kontaktbevarende overvåget samvær« i sager med højt konfliktniveau, hvor en forælder fremfører udokumenterede påstande om vold og misbrug m.v.

I sager, hvor en forælder fremsætter udokumenterede beskyldninger, skal der fremover fastsættes kontaktbevarende overvåget samvær som alternativ til, at der ikke fastsættes midlertidigt kontaktbevarende samvær, mens påstande undersøges. Under kontaktbevarende overvåget samvær skal der være en børnesagkyndig til stede for at sikre, at barnet på den ene side kan have samvær med samværsforælderen, men under forhold, som sikrer barnets tarv, hvis der er fremsat påstande om f.eks. misrøgt, som skal undersøges nærmere. Den børnesagkyndige vil samtidig kunne foretage observationer, som kan indgå i en afgørelse om samvær.

En fasttrackordning for hurtige afgørelse om samvær

Det er ikke tilstrækkeligt, at der fastsættes kontaktbevarende overvåget samvær. Påstande om, at man som forælder er uegnet til samvær med sit barn kan efter omstændighederne være særdeles mistænkeliggørende og endda mere belastende end en sigtelse for overtrædelse af straffelovgivningen.

Derfor skal ordningen om kontaktbevarende overvåget samvær ledsages af en fasttrackordning om hurtig afklaring af de fremsagte påstande. Som den absolutte hovedregel bør der træffes afgørelse om samvær, inden for 14 dage fra fremsættelsen af disse påstande er kommet til Familieretshusets kendskab. Dette udgangspunkt skal kun kunne fraviges, hvor særlige omstændigheder gør det nødvendigt. Beslutningsforslaget har altså flere fordele. For det første bevares samværet mellem barn og samværsforælder, mens myndighederne undersøger, om en påstand er tilstrækkeligt underbygget eller troværdig. Ligesom der i straffesager gælder en formodning om, at man er uskyldig, til det modsatte er bevist, så vil påstande om misrøgt af børn i familieretlige sager også først få alvorlige konsekvenser, når det er bevist, at påstandene er sande. For det andet mindskes incitamentet for en bopælsforælder til at fremsætte grundløse påstande og beskyldninger, der ikke er underbyggede, og som kan fremsiges med den hensigt, at samværsforælderen mister alt

samvær med barnet. For det tredje tilgodeses retssikkerheden, idet et offer for grundløse påstande ikke straffes ved at miste samvær og kontakt med sit barn og barnet samvær med sin forælder. Det bemærkes, at fortabelsen af samvær mellem barn og voksen er en alvorlig og særdeles indgribende afgørelse – for både barnet og den voksne.

Selv om anvendelse af kontaktbevarende overvåget samvær og fasttrackordningen bør være det klare udgangspunkt i sager om udokumenterede påstande, skal der med dette beslutningsforslag ikke gøres nogen indskrænkning i myndighedernes muligheder for at ophæve et samvær i de tilfælde, hvor en påstand om f.eks. vold eller misbrug er tilstrækkeligt underbygget eller ligefrem dokumenteret.

Støtte til dette beslutningsforslag kan betinges af, at en ordning som foreslået ikke indføres, men alene undersøges til forelæggelse for Folketingets partier. Det er for forslagsstillerne vigtigst, at der bliver handlet på problemstillingen, og derfor bør støtte til dette beslutningsforslag ikke afhænge af, om man kan støtte ordningen umiddelbart. Det kan også alene være en tilkendegivelse af, at man blot ønsker problemstillingen/Nye Borgerliges forslåede ordning undersøgt yderligere.

Skriftlig fremsættelse

Mette Thiesen (NB):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om overvåget kontaktbevarende samvær og en fasttrackordning til hurtig afgørelse af højkonfliktsager.

(Beslutningsforslag nr. B 125)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.